

Dwie Siostry

Duchowy

przewodnik po Polsce

MARTYNA
SKIBIŃSKA

ILUSTROWAŁA
DOMINIKA
CZERNIAK-
CHOŹNACKA

czyli 101 wycieczek
z dreszczykiem

Duchowy

przewodnik po Polsce

MARTYNA
SKIBIŃSKA

ILUSTROWAŁA
DOMINIKA
CZERNIAK-
-CHOJNACKA

czyli 101 wycieczek
z dreszczykiem

Wydawnictwo Dwie Siostry
Warszawa 2024

Głowem wstępu

Polska **duchoturystyka** co roku zdobywa rzesze nowych entuzjastów. Na ich ręce składamy niniejszy przewodnik po Polsce, ułatwiający spotkanie duchów, upiorów, wampirów, a także wielu innych istot magicznych, nadprzyrodzonych oraz pozaziemskich. Podpowiadamy, dokąd warto się udać, by móc zaobserwować **niesamowite zjawiska** i na własnej skórze odczuć oddziaływanie **tajemniczych sił** albo **magii**.

Pamiętajmy jednak, że podobnie jak w przypadku każdego sportu czy formy rekreacji, uprawianie duchoturystyki jest obciążone **pewnym ryzykiem**. Poniżej obalamy kilka popularnych mitów, aby pomóc w przyjemnym i bezpiecznym obcowaniu z mocami tajemnymi:

Duchy i inne widma występują tylko w zamkach i pałacach.

Nieprawda. Przeróżnej maści zjawy i upiory pojawiają się **absolutnie wszędzie**: można je napotkać w starej kamienicy, w dawnym bunkrze, pod mostem, a nawet w windzie. Warto też pamiętać o pogańskich duszkach, bóstwach, skrztach czy demonach, które często mieszkają na łonie natury, w lesie, na bagnach lub nad rzeką.

W Polsce straszą tylko Biała Dama i Rycerz bez Głowy.

Tak może twierdzić tylko ktoś, kto jeszcze nie zna niniejszego przewodnika. Czytelniku, do dzieła!

Duchy zawsze są posępne.

Cóż, wiele zjaw nadal ma za złe światu, że opuściły go w sposób nagły i mało przyjemny. Niektóre też nie lubią, gdy zakłóca im się spokój. Ale bywają również duchy wesole, a nawet figlarne. Niektóre widma tak się cieszą z odwiedzin gości, że na ich użytek jęczą, wyją lub potrząsają łańcuchami jak opętane. Będzie im miło, kiedy po wizycie podziękujecie im za seans.

Przyjmijcie od nas również następujące **przestrogi i rady**:

Ta książka jest przerażająca i jej przeczytanie grozi **koszmarami sennymi**. Po lekturze naszego przewodnika kilku uczennicom z Łodzi śniła się kartkówka z lewych dopływów Wisły.

Jednej z nich ten upiorny sen się ziścił.

Pamiętajcie, że z miejsc nawiedzonych **nie należy zabierać pamiątek**. Leszek z Puław wziął do domu szyszkę z kręgu mocy i skończyło się to nieprzyjemnościami.

Tak, można się **zabezpieczyć** przed duchami. Wystarczy mieć przy sobie coś, co je odstraszy. Mikołaj z Kostrzyna zawsze jeździ na wycieczki z wujkiem Zenkiem i jeszcze nigdy mu się nic nie stało.

Drodzy Czytelnicy – w drogę!

Duchy zachodniopomorskie

W Zachodniopomorskiem mamy do czynienia ze sporym zróżnicowaniem zjawisk paranormalnych: od absolutnie niepowtarzalnego **króla-pirata**, przez bogactwo **miejsc mocy**, obecność **starożytnych bóstw** lub **demonicznych zwierząt**, po dość tradycyjne widma **Białych Dam** (choć tutaj często występują one w rzadszej odmianie przypieczętej). Polecamy wędrówki po regionie i wyjście poza stare gmachy. Wiele z tutejszych zjaw manifestuje swą obecność w plenerze, co umożliwia połączenie przyjemnego (dreszcz emocji) z pożytecznym (zdrowy wysiłek fizyczny). Na zainteresowanych duchami o młodszym rodowodzie, pozostałymi po II wojnie światowej, czekają oddziały **umundurowanych widm** snujących się wśród fortyfikacji Wału Pomorskiego.

Park nie z tej ziemi

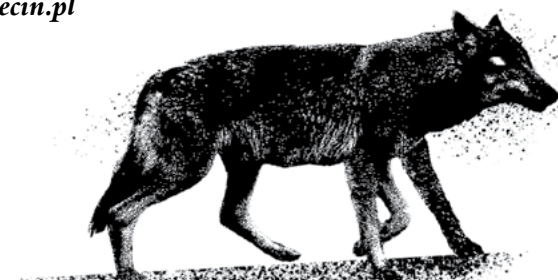
Szczecinianie słyną z głębokiego życia duchowego. Nic dziwnego, skoro do ulubionych miejsc ich spacerów należą **Cmentarz Centralny** w Szczecinie (największa nekropolia w Polsce i trzecia co do wielkości w Europie) oraz kryjąca wiele niesamowitych sekretów Puszcza Bukowa. Szczeciński ogród śmierci to właściwie ogromny park, pełen rzadkich gatunków drzew, malowniczych alejek i mostków nad strumykami. Można go zwiedzać przez cały rok, pieszo lub na rowerze, z przewodnikiem lub bez, według tras lub według własnego widzimisie. W ciągu ponad 120 lat istnienia cmentarza pochowano na nim już 300 tysięcy osób!

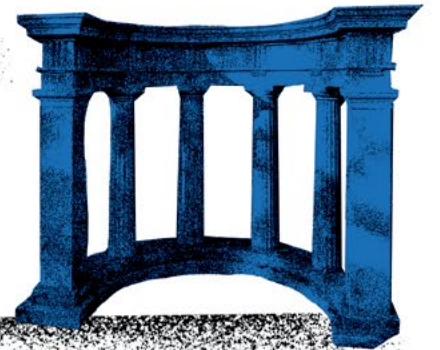
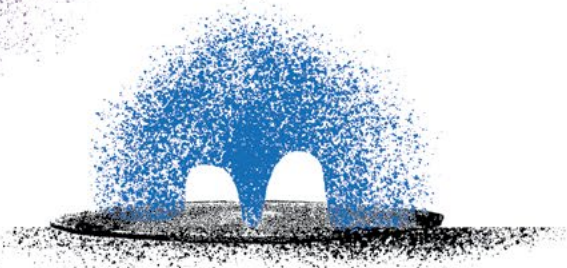
Dlatego masz ogromną szansę spotkać tu jakiegoś mieszkańca zaświatów. Weź tylko pod uwagę następujące wyniki wieloletnich badań paranormalnych:

- aż 91% duchów woli objawiać się po zmroku,
- 86% zjaw nie lubi hałasu ani obecności żywych, zatem tropiciel duchów musi być bardzo dyskretny,
- 100% widm czmycha, gdy wyczują, że ktoś chce im zrobić zdjęcie albo je sfilmować.

Ponadto, jeśli przypadkiem masz przy sobie sól, szałwię, czosnek, kryształ, mumię kota, wodę święconą, ochronny talizman, czerwoną wstążeczkę, karteluszek z zaklęciem odczyniającym urok lub inny ponadnaturalny odstraszcacz, to nie dziw się, jeśli nie spotkasz ducha nawet w tak gęstym od dusz miejscu jak Cmentarz Centralny.

Cmentarz Centralny w Szczecinie, ul. Ku Słońcu 125A
71-080 Szczecin, cmentarze.szczecin.pl

Siła mocy, moc sił

Szczecińskie duchy wyróżnia entuzjazm dla straszenia w plenerze. Dlatego zachęcamy do wędrowki po **Puszczy Bukowej**, gdzie panuje prawdziwy ponadnaturalny tłok. W okolicy wzgórza Piekielnik lasem opiekuje się nie leszy lub borowy, ale **widmo królewskiego leśniczego**, który ponad 130 lat temu padł ofiarą kłusownika. Jezioro Szmaragdowe nad zatopioną kopalnią to dom i zarazem sejf złośliwego **ducha Skarbka**. Wielbiciele prasłowiańskich bóstw odczuwają potęgę pogańskich mocy na wzgórzu **Tryglawa** – majestatycznego bóstwa o trzech twarzach, gospodarza tej krainy. Wzgórze Bukowiec emanuje **mroczną energią**, która spowodowała w 1935 roku katastrofę aeroplanu lecącego z Królewca. Dawno temu w puszczy ustawiono też kilkanaście **kamieni morowych** z ochronnym symbolem „karawaka”. Ten zmodyfikowany znak krzyża chroni przed epidemiami, ale też przed oddziaływaniem tajemnych sił. Obecność gładów talizmanów to najpewniejszy znak, że szczeciński las to rezerwat zjawisk paranormalnych.

Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa”

W centrum edukacyjnym w podziemiach nad Jeziorem Szmaragdowym co roku odbywają się „Wakacje z duchami”. Spotkania z widmami są jednak na tyle przerażające, że raczej wyślij tam swoich rodziców.

Centrum Edukacji Leśnej „Szmaragd”

ul. Kopalniana 12, 70-761 Szczecin, 913 833 838, celszmaragd@gmail.com

Straszny kociokwik

Zgodnie ze sprawdzoną zasadą zamek = duch, podczas tropienia duchów w Szczecinie znajdź czas na odwiedzin w **Zamku Książąt**

Pomorskich. Chyba że masz uczulenie na koty. Nocami grasuje tu bowiem szajka **kocich upiorów**. Wredne sierściuchy są pełne życia (taki mały pośmiertny paradoks) i trudno im się dziwić. To dusze więzionych na zamku ludzi, których apetyt na życie przedwcześnie stłumiono. Skazańcy z głodu jedli myszy i szczury, więc po śmierci przyjęli postać czarnych kotów. Kocie widma nachalnie płaczą się pod nogami w nadziei, że stracisz równowagę i nabijesz sobie guza. Ich miauczenie poderwałoby z grobu umarłego – dlatego też towarzyszy im martwa od ponad 400 lat **Sydonia von Borck**, aktualna rezydentka zamku.

Piękną szlachciankę uznano w 1620 roku za potężną czarownicę, gdyż rzucona przez nią klątwa miała doprowadzić do wymarcia królewskiego rodu Gryfitów (czyli rodziny Eryka I z Darłowa, zob. s. 17). Za karę i na wszelki wypadek Sydonię zabito dwa razy: najpierw ją ścięto, a potem spalono. Dziś to ona śmieje się ostatnia, paradując wieczorami po dawnej gryfickiej rezydencji. Kolejny paradoks: Sydonia występuje jako Biała Dama, mimo ewidentnych predyspozycji do startu w lidze spopielonych Czarnych Dam.

Zamek Księżąt Pomorskich
ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin
91 489 16 30, zamek.szczecin.pl

Spopielona Girona

Inną ofiarę ognia spotkasz w okolicy zrujnowanego **pałacu w Dreżewie**. W odróżnieniu od innych duchów z regionu, które najczęściej mówią po polsku i po niemiecku, tutejsza Biała Dama nie zdążyła za życia opanować żadnego z tych języków i należy się do niej zwracać po hiszpańsku. Córka hiszpańskiego granda **Girona Eleonora de Val Florida** przybyła do dreżewskiego majątku z krótką wizytą, a została tu na zawsze. Zakochała się w synu właściciela Dreżewa Eryku von Bonin, zaręczonym z francuską hrabianką Angelicą Vermandois. Wybuchło między nimi tak płomienne uczucie, że kiedy do pałacu przyjechała zazdrosna Francuzka, rozszał się w nim pożar. Ogień strawił pałac i biedną Gironę, która do dziś daje tu czadu w spalonych szatach. Czad na szczęście jest całkowicie nieszkodliwy na zewnątrz ruin, więc śmiało możesz zasiąść do pikniku w pałacowym parku.

~ 6 km od Pobierowa pałac w Dreżewie, 72-343 Dreżewo

Młotem w klif

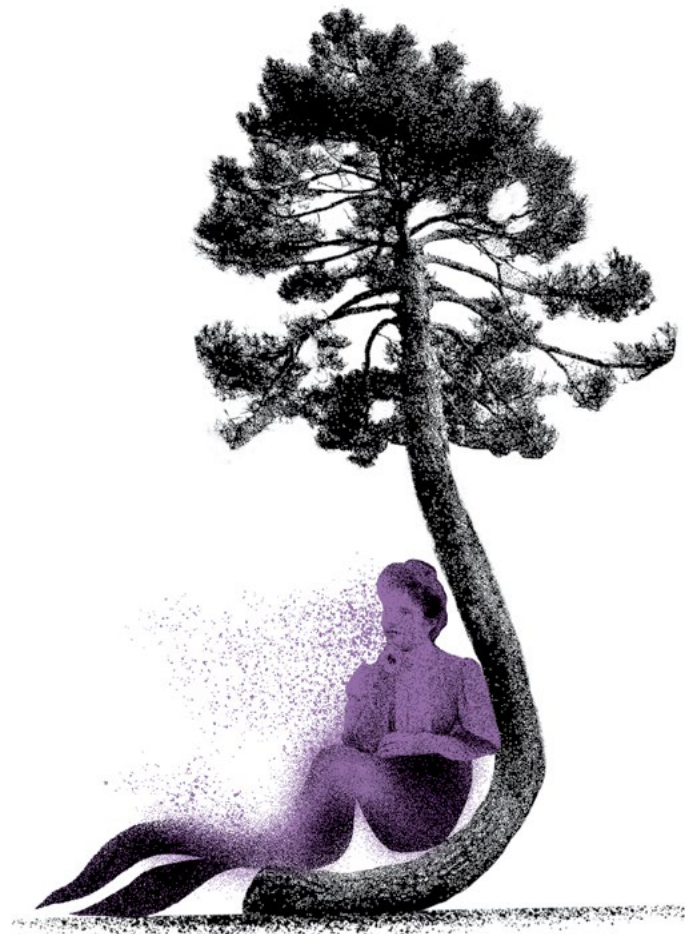
Odwiedziny w Dreżewie warto połączyć ze zwiedzaniem ruin słynnego kościoła w sąsiednim **Trzęsaczu**. Świątynię zbudowano w odległości 2 kilometrów od morza. Była symbolem postępu chrześcijaństwa na pogańskich ziemiach. Nowa religia wypierała stare wiary i starych bogów. **Młotowładny Thor**, któremu do niedawna wyznawano cześć na tych terenach, zaczął upominać się o swoje. Niszczył morski brzeg tak długo, aż Bałtyk dotarł do fundamentów kościoła. Świątynia zawaliła się i dziś nad stromym klifem wznosi się tylko jedna ściana budowli.

~ 5 km od Pobierowa

ruiny kościoła św. Mikołaja

72-344 Trzęsacz

14

Pokręcone sosny

Tajemnicze siły oddziałują na ludzi również w sławnym **Krzywym Lesie** koło Gryfina. Gaj krzywych sosen, o pniach wygiętych jak harfy, pobudza wyobraźnię. Nikt nie potrafi z całkowitą pewnością wytłumaczyć, co wpłynęło na tak dziwny wygląd drzew. Czy wynika on z wyjątkowej wiązki promieniowania, które przebiega się w tym miejscu przez skorupę ziemską? Ze skupienia energii z kosmosu lub machinacji kosmitów? Czy może sosny rosną na zapomnianym miejscu pochówku i kultu przodków? Brak konkretnych odpowiedzi, chociaż sceptycy upierają się, że drzewa krzywiono celowo, by ich kształt pomagał w budowie łodzi. Osoby wrażliwe na zjawiska paranormalne doznają tu rozluźnienia

Spis treści

Słowem wstępu	2
---------------------	---

Duchy zachodniopomorskie..... 4

Park nie z tej ziemi: nekropolia w Szczecinie	5
Siła mocy, moc sił: Puszcza Bukowa	9
Straszny kociokwik: Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie.....	9
Spopielona Girona: pałac w Dreżewie	13
Młotem w klif: kościół w Trzęsaczu	14
Pokręcone sosny: Krzywy Las koło Gryfina	15
Król piratów: Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie	17
Duch jak złoto: zamek Podewils w Kraju	19
Prehistoryczny portal: cmentarzysko w Borkowie.....	21
Gotuj się na Gotów: cmentarzysko w Pławnie i pałac w Siemczynie.....	22
Wszystko pod górkę: magnetyczny pagórek pod Wąlczem	23
Upiorny kołowrotek: zamek w Tucznie	26
Krzyk betonu: Wał Pomorski	27

Duchy lubuskie..... 28

Miasto duchów: Stary Kostrzyn.....	29
Kat ścina Kattęgo: twierdza Kostrzyn	30
„Biorę błoto, robię złoto!”: twierdza Kostrzyn.....	31
Studnia czarownic: Gorzów Wielkopolski	32
Zjawy bezgłowe: Strzelce Krajeńskie	34
Wysokowa Małgorzata: zamek w Międzyrzeczu.....	37
Nocny myśliwy: okolice Międzyrzecza	38
Nietoperze i wampiry: Międzyrzecki Rejon Umocniony	39
Joannici: zamek w Łagowie	40
Francuzi: rezerwat Janie koło Lubniewic.....	44
Fabianów dwóch: zamek Karolat w Siedlisku.....	44
Zdrajca generał: pałac w Przytoku	47
Szwedzki Szkot: kamienie Sinclaira pod Nowogrodem.....	47
Goło i wesoło: Park Mużakowski	48
Przeklęty kielich: pałace w Żaganu i w Zatoniu	51

Duchy wielkopolskie..... 52

Prezeska Teofila: zamek w Kórniku.....	53
Wystrzałowy hrabia: pałac w Będlewie.....	56

Czarna księżniczka: zamek Górków w Szamotułach	57
Czarownice: pomnik zielarki w Gorzuchowie	59
Potopowe topielice: zamek Pałuków w Gołańczy i jezioro Kociołek.....	60
Dusiciel i dusza: zamek Przemysła w Poznaniu.....	64
Organy Ladegasta: Fara Poznańska.....	65
Czarna karetta: pałace w Turwi i w Kopaszewie.....	66
Dzieciobójczynie: zamek w Rydzynie	68
Zjawia nieliteracka: pałac w Śmiełowie.....	69
Ada, to nie wypada: pałace w Objezierzu i w Dobrzycy.....	70
Panienka bez okienka: baszta Dorotka w Kaliszu.....	74
Porywaczka dzieci: Muzeum im. G.J. Osiakowskich w Kaliszu	75
Duchini à la française: zamek w Gołuchowie	76
Aktywistka i fotel: ruiny zamku w Wyszynie	77
UFO na grzybach: Golina-Kolonia	79
A pupila pali pupa: zamek w Koninie-Gosławicach.....	80

Duchy dolnośląskie .....

..... 81	81
Duchowa samowolka: zamek Czocha	82
Chłopiec kontra święty: zamek Rajsko	84
Upadli rycerze: zamek Chojnik	85
Wulkan duchowej energii: zamek Grodziec	88
Jednoosobowa liga ochrony przyrody: zamek Książ	90
Strażnicy tajemnic: kompleks Riese	91
Chłopiec kontra błazen: zamek Bolków.....	94
Miejsca mocy: góra Ślęza i kurhany w Będkovicach	95
Duch Gór: Błędne Skały.....	97
Nocny Gon: Sudety.....	99
Gorączka złota: kopalnia w Złotym Stoku.....	102

Duchy pomorskie..... 104

Dom duchów: kamienica Ferberów w Gdańsku	105
Kaci kategorii I: Góra Szubieniczna w Gdańsku.....	107
Podziemna Gdynia: schron przeciwlotniczy.....	108
Pływający spodek: basen portowy w Gdyni.....	110
Najostatniejsza czarownica: Chałupy.....	111
Kaszubskie bóstwa i demony: Bory Tucholskie	114
Miejsca mocy: kamienne kręgi w Odrach i Węsiarach.....	116
Utopiec i wampiry: Jezioro Ostrowite	117
Skarb w jeziorze: Jezioro Borzechowskie	119
Murowana święta: zamek w Kwidzynie	120

Komturystyka: zamki w Gniewie i Bytowie	121
Psie figle: pałac Warcino	122
Strażnicy brzegu: latarnia morska w Ustce	123

Duchy warmińsko-mazurskie .....

Uwaga: woda wciąga!	127
Korowody spod wody	128
Zjawy z mokrą głową	129
Finał Fincka von Finckensteina: pałac w Kamieńcu	132
Nieznani żołnierze: ruiny mauzoleum pod Olsztynkiem	134
Dziurawy hrabicz: pałac w Drogoszach	137
Ponura prokuratura: zamek w Barcianach	138
Przedostatnia czarownica: zamek w Reszlu	139
Sztandarowy bobas: zamek w Kętrzynie	142
Mroczne widma: Wilczy Szaniec w Kętrzynie	144
Rodzina mumii: piramida w Rapie	145
Diabelski Kamień: Bisztynek	147

Duchy podlaskie .....

Grząskie sprawy: Biebrzański Park Narodowy	149
Świat utracony: synagoga w Tykocinie	151
Straszny dwór: ruiny pałacu w Lewickich	152
Pędząca bryczka: pałac Buchholtzów w Supraślu	156
Miejsca mocy: Góra Grabarka	157
Góra Czarownic: Siemiatycze	158
Klątwa metrażu: pałac Ossolińskich w Rudce	159
Puszcząskie moce: Białowiecki Park Narodowy	162
Czarny Wilk i wędrujące głązy: Suwalski Park Krajobrazowy	163
Duch ratowniczk: klasztor w Wigrach	166

Duchy lubelskie .....

Czarna Łapa: Trybunał Koronny w Lublinie	169
Skazani na straszenie: Domek Kata w Lublinie	170
Czarna Panna: zamek w Janowcu	171
Gangsterka z zamku Esterki: zamek w Bochothnicy	175
Demony lasu i wody: Poleski Park Narodowy	176
Grecka tragedia: pałac w Zawieprzycach	178
Czarownice i UFO: uroczysko Mucharyniec	180
UFO bez czarownic: pomnik UFO w Emilcinie	181
Księżna bez głowy: pałac w Opolu Lubelskim	183

Szepty sztetli: skansen w Lublinie	185
Zamojskie czarownice: ratusz w Zamościu	188
Piramidalna historia: grobowiec w Krynicy	189

Duchy podkarpackie .....

<i>Mésaillance</i> : zamek w Krasieczynie	193
Zmory zapuszkowane: twierdza Przemyśl	194
Mały Pan: zamek Dubiecko	196
Podziemna autostrada: Jarosław	199
Łańcucki Diabeł: zamek w Łańcucie	202
Postrzelona hrabina: pałac w Weryni	203
Mała Pani: zamek Kamieniec	204
Ściany mają uszy: zamek Sobień	207
Cisi mnisi: klasztor w Zagórz	208
Groźna Anomalia: pałac w Dukli	209
Zębaty kościół: Osiek Jasielski	213

Duchy kujawsko-pomorskie .....

Zapomnij o piernikach: Dwór Artusa w Toruniu	215
Pruska kocowa: twierdza Toruń	216
Emil i jego kozy: Dom Legend Toruńskich	217
Duchini intelektualistka: zamek w Golubiu	220
Baldwin Stał, ale padł: zamek w Brodnicy	221
Duch spalonego teatru: Bydgoszcz	222
Ofiary człowieka: Bydgoszcz i okolice	224
Duchy bez kapoków: Bydgoszcz	224
Wianki z Trynki: Grudziądz	227
Świeckie rogate dusze: zamek w Świeciu	228
Szatańskie ingerencje: kościół romański w Inowrocławiu	230
Diabeł Wenecki: ruiny zamku w Wenecji	231
Energia megalitów: grobowce w Wietrzychowicach	234

Duchy mazowieckie .....

The Kaczka Challenge: pałac Ostrogskich w Warszawie	237
Warszawskie Piekiełko: Stare Miasto	238
Chińczyk z okienka: pałac Przebendowskich w Warszawie	240
Złoty drób, ciąg dalszy: Zamek Księżąt Mazowieckich w Płocku	242
Bacność, duch!: twierdza Modlin	244
Tfu, na psa urok: Zamek Księżąt Mazowieckich w Ciechanowie	245
Złote koty: skansen w Radomiu	248

Jęki strasznej męki: pałac Odrowążów w Chlewiskach	249
Zjawa głodna sławy: pałac w Radziejowicach	250
Ślady mistrza Twardowskiego: Węgrów i Patrykozy	251
Żółta Ludwika: zamek w Liwie	256
Duchy łódzkie	257
Królestwo Boruty: Zamek Królewski w Łęczycy	258
Gdzie diabeł robi manikiur: kolegiata w Tumie	260
Toporne oszustwo: zamek Biesiekiersy	262
Fabrykant po godzinach: pałac Poznańskiego w Łodzi	263
Duch jednokopytny: park Źródlika w Łodzi	265
Nie rusz żaby: Łódź	268
Duch Białej Fabryki: Łódź	268
Demony bezdomne: Las Łagiewnicki	289
Duchy z klasą: Las Ruda-Popioły	270
Bliskie spotkanie III stopnia: Przyrownica	271
Chłopiec z kaczką: pałac w Chróście	272
Przenikliwy kardynał: pałac w Nieborowie	273
Zakonnice podpalaczki: zamek w Drzewicy	276
Światła z zaświatów: zamek w Oporowie	279
Duchy świętokrzyskie	280
Duchowy szczyt: Łysa Góra	281
Pożeracz lektur: ruiny zamku w Bodzentynie	283
Rozbójniczka: Kobyła Góra	286
Strzeż się pudelka: zamek Krzyżtopór	288
Płająca kontrreformacja: pałac biskupów w Kielcach	290
Skarb spiskowców: ruiny pałacu w Podzamczu	291
<i>Addio per sempre, Polonia!</i> : zamek w Chęcinach	292
Witaj w Piekło: jaskinie Piekło i Raj	294
Samson: ruiny huty w Samsonowie	295
Klątwa Jozafata: zamek w Sobkowie	298
Zbójcy: Szydłów i Łagów	299
Piorun i Wrzód: pałac w Kurozwękach	301
Echa chasydów: synagogi w Chmielniku i Pińczowie	302
Duchy opolskie	304
Trasę lotów na miotle: Nyski Szlak Czarownic	305
System antyduchowy: zamek w Dąbrowie Niemodlińskiej	310
8 w 1: zamek w Niemodlinie	311

Beksa: Opole	313
Psozne sierotki: pałac w Turawie	315
Dziewczynka na rowerku: Kędzierzyn-Koźle	315
Pokłony i stukoty: zamek w Głogówku	316
Moszna? Moszna!: zamek w Mosznej	318
Pies-czoch: Zamek Piastów Śląskich w Brzegu	320
Duchy śląskie	322
Tłok w Olsztynie (z psem nr 1): ruiny zamku królewskiego	324
Pies nr 2: zamek Ogródzieniec	324
Tajemnica w Bobolicach: zamki w Bobolicach i Mirowie	325
Rozbójnik i czterdzieści prześcieradeł: zamek w Będzinie	328
Magiczne zaplecze duchów: zamek Chudów	330
Złote palce i 200 psów: pałac w Krowiarkach	331
Kacza klątwa: zamek w Toszku	334
Szara zmora: ruiny pałacu w Sławikowie	336
Straszące brzdące: ruiny pałacu w Tworkowie	337
Życie pod kloszem: Tworków	338
Czarny charakter: zamek Cieszyn	339
Herszt-dziewucha: zamek Wołek w Kobiernicach	340
Duch mieszczański: willa Sixta w Bielsku-Białej	342
Duchy małopolskie	344
Damy w czerni: pałac Krzysztofory w Krakowie	345
Widmowy Wawel	346
Opowieści z krypty: Kraków i zamek Pieskowa Skała	347
Przezroczyście Dorotki: zamek Tenczyn w Rudnie	351
Dama w czerni lub bieli: zamek Suski	353
Złoto Inków: zamek w Niedzicy	354
Alchemik: Nowy Sącz	359
Przenikliwi kochankowie: zamek w Dębnie	360
Czterech Ikarów: zamek w Wiśniczu	361
Dybuk szuka człowieka: kirkut w Tarnowie	364
Wybrane źródła	366

Wybrane źródła

- Abramowicz D., *Legendy Pomorza i Kaszub*, Katowice 2010
Baranowski B., *W kręgu upiórów i wilkołaków*, Poznań 2019
Borkowski A., *Mazowieckie zjawy*, Warszawa 1994
Długosz J., *Roczniki, czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego*, Warszawa 2014
Firkowska L., *Legendy ziemi świętokrzyskiej*, Radom 1999
Gierała Z., *Baśnie i legendy ziemi radomskiej*, Warszawa 1999
Janczak J., *Legendy zamków śląskich*, Wrocław 1995
Jurkiewicz J. L., *Legendy Pomorza Szczecińskiego*, Gdynia 2005
Kaczyńska I., Kaczyński T., *Polska. Najciekawsze zamki*, Warszawa 2005
Kozłowski M., Wernichowska B., *Duchy polskie, czyli krótki przewodnik po nawiedzanych zamkach, dworach i pałacach*, Warszawa 1983
Michałowicz-Kubal M., *Zamki, dwory i pałace województwa podkarpackiego*, Krosno 2006
Nowak Z., *Diabelski strzelec. Polskie baśnie i legendy*, Warszawa 1991
Raczyński E., *Wspomnienia Wielkopolski, to jest województw poznańskiego, kaliskiego i gnieźnieńskiego*, t. 1, Poznań 1842
Sobczak J., *Duchy w polskich zabytkach*, Warszawa 2011
Śliwa Z., *Duchy polskie. Przewodnik po miejscach niezwykłych*, Poznań 1999
Wiącek A., Wiącek U., *Legendy Karkonoszy i okolic*, Jelenia Góra 1984
Wójcicki K. W., *Klechdy, starożytne podania i powieści ludu polskiego i Rusi*, Warszawa 1837
Zmorski R., *Podania i baśni ludu w Mazowszu*, Wrocław 1852

Strony www

ciekawostkihistoryczne.pl
etnografiapolska.wordpress.com
histmag.org
polskaniezwykla.pl
szlakiemzampolskich.pl
teatrnn.pl
wielkahistoria.pl
wilanow-palac.pl/pasaz/opowiesci_i_legendy
zampolskie.com
zampolskie.net.pl
zankomania.pl

Polecamy także:

- © Copyright for the text by Martyna Skibińska, 2024
© Copyright for the illustrations by Wydawnictwo Dwie Siostry, 2024
© Copyright for this edition by Wydawnictwo Dwie Siostry, 2024

ISBN 978-83-8150-382-2
wydanie I

wydawnictwodwiesiostry.pl

ilustracje i projekt okładki: Dominika Czerniak-Chojnacka
redakcja: Dominika Cieśla-Szymańska
korekta: Małgorzata Kuśnierz
skład i przygotowanie do druku: Piotr Bałdyga
druk: Drukarnia Skleniarz

Wydawnictwo Dwie Siostry sp. z o.o., al. 3 Maja 2 m. 183, 00-391 Warszawa

Biblioteki, szkoły, przedszkola, księgarnie i inne instytucje zainteresowane ofertą specjalną zachęcamy do kontaktu z działem handlowym (marketing@wydawnictwodwiesiostry.pl, +48 577 888 278).

zachodniopomorskie

pomorskie

warmińsko-mazurskie

podlaskie

mazowieckie

Warszawa

lubuskie

wielkopolskie

łódzkie

lubelskie

dolnośląskie

świętokrzyskie

podkarpackie

opolskie

śląskie

małopolskie

Jeśli myślisz, że w Polsce straszą tylko Biała Dama i Rycerz bez Głowy, upiornie się mylisz! Oto koszmarne zabawny przewodnik po miejscach nawiedzonych i niesamowitych.

Znajdziesz tu mrożące krew w żyłach historie ze wszystkich regionów – od Dolnego Śląska po Suwalszczyznę i od wyspy Wolin po Łańcut. Napotkasz duchy rycerzy-rozbójników i króla-pirata, widma z krakowskich krypt, gdańskich kamienic i łódzkich fabryk, czarownice, wampiry, a nawet kosmitów. Przed tobą barwny korowód zjaw z różnych epok i niezliczone pomysły na upiorne wycieczki.

Ruszaj w drogę –
jeśli tylko się odważysz!

